

Zápis z porady pro mezinárodní skupinu a vnitřní IMPEL konané na ředitelství dne 15.05.2007

Přítomni: dle prezenční listiny

Lenka Němcová přivítala přítomné účastníky a obeznámila je s programem porady.

I. Zpráva z MŽP (Mgr. Kroutilová Marcela, odbor EU MŽP)

Pozice Ministerstva životního prostředí k programu německého předsednictví 2007

SRN ve svém programu předsednictví klade důraz na rovnováhu konkurenceschopnosti, růstu, zaměstnanosti, stejně jako sociální kohezi a čisté životní prostředí. Pozornost předsednictví bude věnována interakci mezi konkurenceschopností, energetickou a environmentální politikou.

V úvodní části mezi hlavními prioritami je uvedena rovněž ochrana klimatu, s vyzdvížením celosvětové vedoucí role EU v boji proti změně klimatu. Problematika dodávek energie je podmíněna mj. jejich souladem se životním prostředím a je zdůrazněna podpora energetické efektivnosti a šíření obnovitelných zdrojů energie. Tento výběr priorit je v souladu s požadavky MŽP např. i při projednávání východisek priorit českého předsednictví. Ochrana klimatu je německým předsednictvím i v kontextu předchozích předsednictví EU považována za prvořadou prioritu.

- **Boj proti změně klimatu** (jak na mezinárodní úrovni v rámci Rámcové úmluvy a Kjótského protokolu), tak na úrovni EU (obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů). Pro ČR je funkčnost stávajících a nastavení budoucích mechanismů na evropské i mezinárodní úrovni důležitou prioritou.

- **Udržitelná a environmentální bezpečná mobilita** –EURO VI pro těžká nákladní vozidla, dále snížení emisí CO₂ z vozidel. Z hlediska životního prostředí v ČR je tato záležitost prioritní, gestorem za tyto otázky je však MD; MŽP tématu udržitelné dopravy věnovalo letošní Týden udržitelného rozvoje, který proběhl v termínu 14. – 20. května 2007.

- Cílem německého předsednictví je **dosažení politické shody k návrhu směrnice o odpadech** na červnové Radě ministrů životního prostředí EU. Do projednávání tohoto návrhu je ČR intenzivně zapojena, od úrovně pracovní skupiny Rady po úroveň ministrů. Během německého předsednictví bude ČR dál prosazovat svoji pozici spolu s ostatními státy EU, které mají shodné zájmy v této věci.

Současně projednáváná evropská témata

Rámcová směrnice o odpadech. ČR vítá a oceňuje snahy německého předsednictví o dosažení kompromisního textu směrnice. K poslednímu navrženému textu má však ČR ještě připomínky a navrhuje úpravy některých článků.

EU ETS: Směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství a o změně směrnice Rady 96/61/ES; revize dosavadní směrnice. ČR v zásadě podporuje navrhované kroky v problematice očekávané revize Směrnice o obchodování s emisemi skleníkových plynů směrnice 2003/87/EC a dále podporuje zapojení emisí z letecké dopravy do evropského systému obchodování.

Doprava: emise CO₂ z automobilové dopravy, Směrnice 2003/17/ES měnící směrnici 98/70/ES o jakosti benzinu a motorové nafty. MŽP podporuje závaznou formu snížení emisí CO₂ v automobilovém průmyslu do roku 2008/2009, probíhá jednání mezi resorty – pozice ČR nebyla dosud stanovena. V současné době se zpracovává studie dopadů a přínosů.

Životní prostředí, inovace a zaměstnanost (téma neformální Rady). Neformální setkání ministrů životního prostředí by mělo demonstrovat, že environmentální politika přispívá k rozhodujícímu podílu na inovacích a trvalém růstu. Německé předsednictví uspořádá v rámci neformální Rady v **Essenu 1.-3.6.2007** i výstavu firem ze zemí EU 27, které se zabývají inovacemi a environmentálními technologiemi.

+ informace o další projednávané legislativě ve zpravodaji MŽP pro kraje.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady ohledně nového finančního nástroje pro životní prostředí LIFE +

Popis: Jedná se o nastavení finančního programu pro životní prostředí pro léta 2007 – 2013. Skládá se ze tří částí: LIFE + Příroda a Biodiverzita, LIFE+Politika životního prostředí a Governance a LIFE + Informace a komunikace. Financování by mělo dvě právní formy: grantové dohody (například dohody o rámcovém partnerství a účast ve finančních mechanismech a fondech) a dohody o veřejných zakázkách. LIFE + by měl nastavit kritéria pro alokace a vyžadovat od států vytváření ročních pracovních programů. Příjemci by pak měli podávat závěrečnou zprávu. Pokud vejde v platnost, nahradí Nařízení (EHS) č. 1973/92, (ES) č. 1404/96, (ES) č. 1655/2000, (ES) č. 2152/2003, a Rozhodnutí 466/2002/ES.

Po vyjednávání bylo dosaženo dohody mezi Evropským parlamentem a Radou. Jak původně navrhoval EP, LIFE+ by měla spravovat Komise. Celkový rozpočet se blíží původnímu návrhu Komise – tedy 1.9 miliard €. 78% rozpočtu by mělo jít na projektové granty, 50 % rozpočtu pak bude přiděleno Přírodě a biodiverzitě. Písemný postup týkající se přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o finančním nástroji pro životní prostředí (LIFE+) byl ukončen dne 14. května 2007. Očekává se schválení Evropského parlamentu.

Nařízení LIFE+ by mělo vstoupit v platnost od září 2007. V současné době připravuje Komise neformální balíček pro žadatele (pokyny pro žádosti, formuláře, vzorovou grantovou dohodu, atd.). První výzvy by měly začít na podzim 2007.

2. 28. Plenární zasedání v Espoo 6.-8.12.2006 (Lenka Němcová)

Na plenárním zasedání v Espoo byl schválen víceletý plán IMPELu . Dále proběhla diskuse o budoucnosti IMPELu – priority, financování a statut. Vzhledem k tomu, že na financování projektů IMPELu budeme muset využívat prostředků z finančního nástroje LIFE+, je nezbytné, aby měl IMPEL právní subjektivitu. Proto byla ustavena pracovní skupina pro ustavení navrženého statutu. Ve skupině jsou zástupci Finska, Velké Británie, Nizozemí, Rakouska a EK. Návrh nového statutu sítě IMPEL bude projednán na plenárním zasedání v Berlíně. Byly navrženy nové projekty: Srovnávací mechanismy pro vytvoření finančních ustanovení, které pokryjí závazky v ŽP – byl vrácen k dopracování a bude znovu dán ke schválení na plenárním zasedání v Berlíně (bude se účastnit MŽP), Revize IMPEL manuálu „Praktická příručka pro zvládání nelegální přepravy odpadů“, databáze odpadů, IMPEL – TFS konference 2007, Evropské prosazovací týden, srovnávací program monitorování a inspekce skládek, vklad IMPELu pro další vývoj minimálních kritérií pro inspekce ŽP a revize přístupů k přezkoumání a aktualizací povolení IPPC:

29. Plenární zasedání v Berlíně 30.5.-1.6.2007

Zasedání proběhne ve dnech 30.5.-1.6., přičemž první den si vyslechneme prezentaci o připravovaném kodexu životního prostředí v Německu a informaci o implementaci směrnice 2002/49EC, která se zabývá problematikou hodnocení a řešení hluku ve spolkové zemi Severní Porýní Vestfálsko. Druhý den proběhne diskuse ke statutu. Byl navržen statut občanského sdružení podle belgického práva, ale vzhledem k rozdílným názorům právníků dojde ještě před zasedáním ke schůzce na MŽP. Dále bude podána informace o vývoji RMCEI (doporučení o minimálních kritériích pro inspekce ŽP). Budou předneseny zprávy z již ukončených projektů: povolení IPPC, IRI Skotsko, Povoloování v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší, obchodování s emisemi II, TFS konference 2007 a Finský srovnávací program. Budou se schvalovat nové návrhy projektů: IRI Rumunsko, TFS – elektronické odpady, příručka pro inspekce v oblasti cementárenského průmyslu, TFS – rozšíření evropských prosazovacích akcí, srovnávací program tarifů za povolení a inspekci podle směrnice 96/61 (bude nabídnuto CENII a Magistrátu hlavního města Prahy) a srovnání metodologií používaných pro kalkulaci pokut – tohoto projektu se bude účastnit ČIŽP.

3. RNDr.Jitka Jenšovská

1.Informace o průběhu výroční konference IMPEL/TFS, která se konala v Paříži ve dnech 21. - 23.3.2007 - ČR reprezentovala 5ti členná skupina (2 zástupci ČIŽ, 1 MŽP, 1 GRČ a 1 MHMP). Celkově se konference zúčastnilo 80 zástupců z 24 zemí a zástupce INTEPOLU, Europolu a Evropské komise.

Program konference byl zaměřen hlavně na Nařízení o přepravě odpadů č.1013/2006, které nabývá účinnosti od 13.7.2007 a dále zde tradičně zazněly příspěvky, které ukázaly důležitost prohlubování a rozšiřování profesionální i osobní spolupráce mezi inspekčními, policejními a celními orgány jednotlivých členských zemí. Zástupci Polska a Maďarska referovali o případech nelegálního dovozu odpadů z Německa. Po Česku jsou to další 2 země bývalé střední Evropy, které řeší podobný problém. Závěrečná zpráva z konference bude umístěna na stránkách ČIŽP na adrese:

2.Kolega Ing. Macourek z MHMP doplnil informace o prezentaci společných kontrol kolegů inspektorů z Holandska a kontrolách běžně prováděných francouzskou policií.

3. Inspekce spolu s MŽP a hlídkami mobilního celního dohledu připravila a dohodla několik společných hraničních kontrol přepravy odpadů s Rakouskem (22.5.2007), Německem (Bavorskem) (24.5.2007) a Polskem (červen 2007)

4. Ing. Martin Baranyai

Cluster I

M.Baranyai informoval o jednání IMPEL Cluster I. na Maltě , které se uskutečnilo 21.-24.3.2007. Dosavadní předseda clusteru E.Kantola (FI) rezignoval do této funkce byla zvolena G.Holzgrafe (DE). V rámci přípravy plenárního zasedání IMPEL v Berlíně zde byly podány zprávy o probíhajících schválených projektech – plnění doporučení o minimálních kritériích, britský projekt inspekční činnosti IPPC, holandský projekt „Doing right things II.“, rakouský porovnávací program o skládkách odpadů, skotská a norská IRI, workshop o těkavých organických polutantech (VOC) v Rakousku, havarijní úniky z průmyslových zařízení a porovnávací program ve Finsku zaměřený na elektronický emisní monitoring, německý projekt o řešení env. konfliktů dialogem (II. a III.). Dále pokračovala diskuse ohledně návrhu nových projektů – rumunská IRI, řecký návrh porovnávacího programu o způsobu aplikace sankcí, rumunský návrh porovnávacího programu o implementaci směrnice o obchodování s emisemi, dánský projekt o národních sítích IMPEL, italský návrh projektu o rozvoji příručky pro inspekce v cementárnách a druhý italský návrh o redukci administrativní zátěže env.inspekci.. Za ČIŽP zde byla podána informace o aktuální situaci tzv. „zelených projektů“ v síti Greenforce. Příští zasedání Clusteru I. by se v září mělo konat v Řecku.

Evropská síť Greenforce

M.Baranyai informoval druhém plenárním zasedání sítě Greenforce, které se uskutečnilo 15.12.2006 v Bruselu. Zde byly projednány a schváleny výsledky česko – švédského projektu, týkající se metodiky inspekční činnosti na územích NATURA 2000. V rámci tohoto projektu koordinovaného ČIŽP se v roce 2006 uskutečnilo třídní jednání v květnu Čechách a druhé třídní jednání v září ve Švédsku, podrobnější informace o projektu lze nalézt na www.cizp.cz . V roce 2007 je v červnu plánován španělský projekt, zaměřený na implementaci požadavků směrnice o stanovištích do lesních hospodářských plánů na lokalitách Natura 2000. V září by se mělo ve Skotsku uskutečnit první etapa britsko - německého projektu, zaměřeného na dobrovolný přístup a prevenci v rámci soustavy Natura 2000. Původní název sítě GreenEnforce byl zkrácen na Greenforce. Více informací je zveřejněno na http://ec.europa.eu/environment/greenforce/index_en.htm

5. Bc. Jiří Valta

Řešení environmentálních sousedských konfliktů dialogem

Problematika a nutnost řešení environmentálních konfliktů získává na stále větším významu s rozšiřujícími se právy občanů, občanských sdružení a nevládních organizací při řízení o vydání povolení k vybudování záměrů majících vliv na životní prostředí (územní a stavební řízení, hodnocení vlivů na životní prostředí – EIA, integrovaných povolení – IPPC apod.) a s narůstajícím množstvím snadno dostupných informací o připravovaných záměrech a stavu životního prostředí .

Připravovaná metodika je zaměřena na doporučené postupy chování a řízení dialogu, který by takové problémy měly odstranit, případně minimalizovat. Hlavními cílovými skupinami jsou tzv. povolovací úřady a provozovatelé, resp. investoři zařízení s významným vlivem na životní prostředí.

Metodika je nyní ve fázi finálního konceptu, který na základě výsledků a podnětů semináře, který se konal 5.-7. února 2007 v Berlíně, bude dopracován. Vydání finální, anglické, verze metodiky je očekáváno na podzim letošního roku.

Pro další informace, kontaktujte Bc. Jiřího Valtu na emailové adrese : jiri.valta@cenia.cz

6. Aktuální informace o IPPC / Ing. Antonín Kroupa /

a) Ing. Kroupa seznámil účastníky porady s kontrolní a další činností v oblasti integrované prevence. V roce 2006 proběhlo celkem 108 komplexních integrovaných kontrol, 51 kontrol plnění povinností stanovených integrovaným povolením – IP a 58 kontrol zařízení zatím bez IP. Bylo zahájeno 33 správních řízení o uložení pokuty a byly uloženy pokuty (v právní moci) ve výši 4.718.000,- Kč.

Za oblast IPPC bylo dále zpracováno k žádostem o vydání IP 562 stanovisek oproti 246 loni, 286 účastí při ústních jednání o vydání IP, 1618 stanovisek (!!!) k záměrům EIA, 343 dalších stanovisek - např. SFŽP, EMAS/EMS, Bezpečný podnik, ekologické audity, informativní zprávy a byly též prováděny kontroly vedení evidence a ohlašování do IRZ dle nař. vlády 368/2003 Sb.

Účast v technických pracovních skupinách: Kraje a integrovaná prevence, Fórum pro výměnu informací o BAT, Intenzivní chovy hospodářských zvířat, Povrchové ochrany, Expertní skupina k IRZ, Zdraví a IPPC, aj.

b) Dále Ing. Kroupa informoval o velmi důležité skutečnosti, že dle § 16, odst. (2) zák. 76/2002 Sb. o integrované prevenci **provozovatelé zařízení pod IPPC nebudou smět bez platného integrovaného povolení (IP) po 30.10.2007 toto provozovat** (dohled EU). Z odhadovaného počtu zatím 1708 provozovatelů a 3117 zařízení nemá IP ještě cca 25%, což je varující i pro CENIA a samozřejmě KÚ!

ČIŽP také tedy očekává ještě **vysoký počet vyjádření k žádostem** o vydání IP a vysoký počet **ústních jednání** i třeba terénních šetření.

c) Problémy ve vztahu k IPPC též vytvářejí mnohdy zásadní **změny legislativy**, např.:

- v provozování skládek účinností **vyhlášky č. 294/2005 Sb.**, o podmínkách ukládání odpadů na skládky a jejich využívání na povrchu terénu a **změně vyhlášky č. 383/2001 Sb.**, o podrobnostech nakládání s odpady
- obtěžování zápachem **vyhláška č. 362/2006 Sb.**, o způsobu stanovení koncentrace pachových látek, přípustné míry obtěžování zápachem a způsobu jejího zjišťování (vlnu žádostí o změnu IP řeší KÚ bez zbytečných průtahů)

- kategorizace zdrojů atd. **NV č. 615/2006 Sb.**, o stanovení emisních limitů a dalších podmínek provozování ostatních stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší

d) K nově nastolené problematice bioplynových stanic a kompostáren Ing. Kališ sdělil, že většina bioplynových stanic (dále jen BP) a část kompostáren by měla být dle MŽP ještě **zařazena do procesu IPPC** - kat. 6.5 **č. 76/2002 Sb.**, zákona o integrované prevenci – zařízení na odstraňování nebo využití konfiskátů živočišného původu a živočišného odpadu o kapacitě zpracování větší než 10 t. denně. Předpokládá se tedy ještě **51 IP pro BP** z 68 a **38 IP pro kompostárny** ze 160

e) Další problematika ve vztahu k IPPC:

- **ukládání pokut** společnostem v **konkurzu**
- používání **absorpční či kumulativní** zásady u správních deliktů
- **zastavování řízení**, pokud ČIŽP neprokáže správní delikt
- připomínkování návrhů nové legislativy, např. zákonů o **IRZ**, o **ekologické újmě**, o **e-governmentu**, novela č. 68/2007 Sb., stavebního zákona č. 183/2006 Sb. atd.

7. Ing. Lubomír Pelc

Ve věci účasti na workshopu „Ambient Air“ v Klagenfurtu (Rakousko):

Na základě mého porovnání s informacemi od ostatních zúčastněných zemí doporučuji změnu naší legislativy tak,:

1. aby orgán ochrany ovzduší (v našem případě Krajské úřady) mohl (nejenom v případě integrovaného povolení) zpřísnit emisní limity pro zdroje, které jsou situovány v oblastech se zhoršenou kvalitou ovzduší nebo mohl zpřísnit emisní limity u zdrojů, které jsou situovány v těsné blízkosti oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, a tak ovlivňují svými emisemi významně tuto oblast.
2. aby orgán ochrany ovzduší (v našem případě Krajské úřady) měl legislativní oporu v případě rozhodnutí o zamítnutí instalace nového zdroje, kdy vypočtený imisní příspěvek nového zdroje (nebo stávajícího zdroje po jeho rozšíření) v rozptylové studii může při součtu s hodnotami vypočtených imisních koncentrací uvedenými v krajském programech přesahovat platný imisní limit; (tj., aby **imisní koncentrace pro pozadí** měly oporu v legislativě).

Ve věci účasti na workshopu „Další vývoj minimálních kritérií“ v Berlíně:

Ze zprávy z tohoto workshopu, která bude předložena v Bruselu, bych vyzdvihl:

- nebyla učiněna shoda účastníků, zda minimální kritéria by měla řešit dopravu odpadů, Natura 2000, REACH. Byla učiněna shoda, že pokud by minimální kritéria výše uvedené měla řešit, musely by se minimální kritéria adoptovat.

- prezentace jasného rozdílu mezi inspekčním plánem a programem (inspekční plán je strategický dokument, stanovuje priority a je veřejně přístupný dokument, zatímco inspekční program je interní dokument pro splnění inspekčního plánu)
- většina zúčastněných zemí (zvláště zástupce ze SRN) kladla důraz na EMS a environmentální audity, a tudíž v návrhu je v definici environmentální inspekce uvedena i kontrola environmentálních auditů inspekci.
- Je nutno najít indikátory pro hodnocení účinnosti inspekce.
- Kritéria výchovy a výcviku inspektorů by měla být zohledněna
- Chybí definice, na čem by měla být založeno označení environmentálně vyhovujícího zařízení
- Odstranění bodu IV. 5. ze současných minimálních kritérií týkající se plánu environmentální inspekce.
- Návrh, aby minimální kritéria postupně řešila ve svém vývoji i minimalizaci škodlivých dopadů na životní prostředí.

Jinak se účastníci neshodli na indikátorech kvality práce inspektorů (např. s návrhem indikace stavu zařízení stejného typu, např. elektráren pomocí měrných emisí. většina účastníků nesouhlasila (já byl pro - společně s účastníkem z Finska)

8) INFORMACE O SCHŮZCE V RÁMCI CLUSTER III. KONANÉ VE DNECH 19. A 20.4.2007 V AMSTERODAMU S NÁZVEM „BETTER REGULATION“

PŘEDNÁŠEJÍCÍ - MGR. STANISLAV LOSKOT – PRÁVNÍ ODDĚLENÍ ŘEDITELSTVÍ ČIŽP

Mgr. Stanislav Loskot nejprve stručně popsal body programu setkání pracovní skupiny v rámci Cluster III.- better regulation (např. rekapitulace práce pracovní skupiny IMPELU, informace od poradní skupiny na IPPC, legislativa evropské komise, ohlédnutí za rozsudky Evropského soudního dvoru, přednáška zástupců Nizozemí o stavu jejich legislativy na úseku životního prostředí) a poté se zaměřil na tu část programu, kterou shledal jako nejvýznamnější a nejpodnětnější a sice na přednášku zástupce Evropské komise – pana Charlese Pirotte o návrhu směrnice na ochranu životního prostředí prostřednictvím trestního práva. Tento návrh popsal podrobněji, když seznámil účastníky stručně s vývojem, který předcházel vzniku návrhu této směrnice a vysvětlil, co tato směrnice obsahuje. Upozornil tak např. na to, že dle této směrnice by mělo být trestáno rovněž účastenství a podněcování k trestnému činu a dále např. na tu skutečnost, že navrhovaná směrnice by měla stanovit minimální výši pokut pro tyto případy:

v případě trestného činu spáchaného hrubou nedbalostí a způsobujícího závažné poškození životního prostředí by měla být stanovena pokuta minimálně ve výši 300.000,-EURO,

v případě trestného činu spáchaného hrubou nedbalostí a způsobujícího smrt nebo zranění lidí

nebo v případě úmyslného trestného činu způsobujícího závažné poškození životního prostředí

nebo v případě trestného činu spáchaného se zapojením zločineckých organizací by měla být stanovena pokuta minimálně ve výši 500.000,-EURO,

c) v případě úmyslného trestného činu způsobujícího smrt nebo vážné zranění lidí by měla být potom stanovena pokuta minimálně ve výši 750.000,-EURO.

9) Příští schůzka je plánovaná na listopad 2007

AUTOR: